

GODT BEGYNDT

ET TILBAGEBLIK OVER
ØRESTADS UDVIKLING

Ørestad

INDHOLD

S. 4 VENDEPUNKT FOR KØBENHAVN

S. 6 BEHOV FOR EN NY BYDEL

S. 8 HELHEDSPLEANEN

S. 14 INFRASTRUKTUREN

S. 20 BYENS BYGNINGER

S. 26 VIDEN OG UDDANNELSE

S. 30 ARBEJDSLIV

S. 34 BYLIV OG HVERDAGSLIV

S. 42 BYENS NÆSTE LAG

VENDEPUNKT FOR KØBENHAVN

4

1989

RAPPORTEN
"HOVEDSTADEN –
HVAD VIL VI MED DEN?"
UDKOMMER

I slutningen af 1980'erne var København præget af store problemer: Væksten var lav, arbejdsløsheden var høj og kommunens gæld stor. Der var ikke meget optimisme i byen, og København var generelt ikke en attraktiv by for hverken familier eller virksomheder. Historien viser, at udviklingen i den grad blev vendt. Grundlaget blev skabt med etableringen af Øresundsforbindelsen, udvidelsen af Københavns Lufthavn, anlægget af metroen og udviklingen af Ørestad.

Netop udviklingen af Ørestad har fået stor betydning for København. Bydelen har på mindre end et tiår givet mange børnefamilier en grund til at blive i København, hvor de har kunnet få moderne lejligheder tæt på centrum. Ørestad har også tiltrukket mange virksomheder, der med bydelens placering og infrastruktur har fået muligheder, de ellers ikke ville kunne få i København.

Det er langt fra første gang, at København har fået en ny, planlagt bydel. Christianshavn og Frederiksstad opstod henholdsvis i 1600-tallet og 1700-tallet som følge af en planlagt bebyggelse af ubenyttede områder. I dag er de en helt naturlig del af København. Sådan var det ikke i starten, hvor det var svært at trække beboere til områderne, og hvor mange fandt, at de lå for langt væk fra byens centrum. En karakteristik, som også er blevet hæftet på Ørestad, hvor kritikere har talt om "ude i Ørestad", "Ødestad" og bydelen uden liv.

Når man i dag går en tur gennem Ørestad og ser mennesker, der leger med deres børn i parkerne, kan man ikke forestille sig, at dette var bar mark for blot ti år siden. Når man ser metroen bære tusinder af mennesker til og fra arbejde gennem byen flere meter over fortovene, og ser de studerende i byens rum, er det svært at se, hvor i København disse mennesker ellers skulle have arbejdet, studeret eller boet.

Svaret er nok, at udviklingen i højere grad ville være gået uden om København og mod andre storbyer som Stockholm og Hamborg. Ørestad har været en tiltrængt løftestang for Københavns udvikling og har på kort tid udviklet sig til en spændende bydel. Der er stadig lang vej, før alle grundene i Ørestad er bebyggede; Men på ti år er Ørestad efter vores mening nået ganske langt. Vi håber, denne lille bog vil give dig et indblik i en udvikling, der kun lige er begyndt.

Historiekrivning er altid subjektiv. Andre vil uden tvivl fortælle historien om Ørestad på anden vis. Dette er vores vinkel.

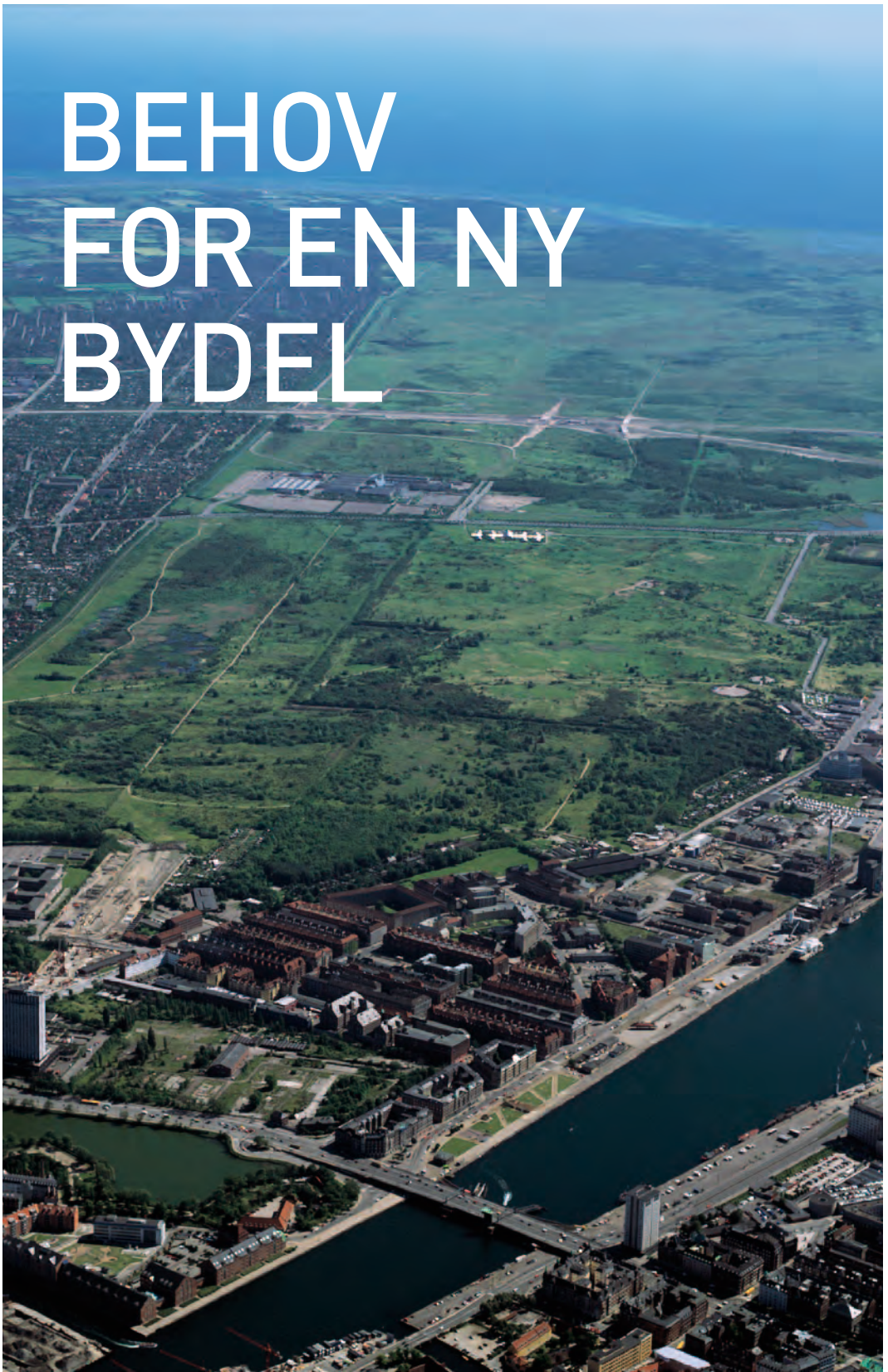

Norske KLP var blandt de første, der investerede massivt i Ørestad. Her er det kontorhuset KLP 1 under opførelse i 2003.

Fra bar mark til attraktive boliger: De første familier flyttede ind i Ørestad i 2004 – i dag bor over 6.800 i bydelen.

BEHOV FOR EN NY BYDEL

"Hovedstaden – Hvad vil vi med den?" Sådan spurgte en initiativgruppe, der i 1989 var nedsat af daværende statsminister Poul Schlüter. Gruppen kom med en række anbefalinger til, hvordan man kunne genrejse Danmarks hovedstad, blandt andet via etableringen af Øresundsbroen, en udvidelse af Lufthavnen og forbedring af den kollektive trafik.

I tråd med Initiativgruppens anbefalinger vedtog Folketinget i starten af 1990'erne en række nye trafikinvesteringer. Lovforslaget om den faste forbindelse over Øresund blev fremlagt i Folketinget i 1991, samtidig med at lovforslaget om Ørestad blev fremlagt. Det var fra starten tanken, at den nye københavn-ske bydel skulle binde København tættere til den kommende Øresundsforbindelse. Sammen med Ørestad blev det også besluttet at bygge en metro, der ville forbedre hovedstadens kollektive trafik markant.

Rapporten, der for alvor satte gang i snakken om Københavns fremtid.

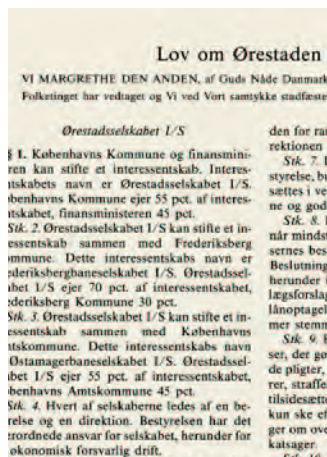
"DET MÅ VÆRE I DANSK INTERESSE AT SKABE ET KONKURRENCEDYGTIGT CENTER INDEN FOR LANDETS GRÆNSER OG DÆMME OP FOR EN UDVIKLING, DER MÅSKE ELLERS VIL TRÆKKE I RETNING AF EN STØRRE TILKNYTNING TIL NORDTYSKLAND SOM FREMTIDIGT KRAFTCENTER"

Rapporten "Hovedstaden – Hvad vil vi med den?", 1989.

Finansieringen af metroen var inspireret af det engelske New Town-princip, hvor infrastrukturen skulle finansieres af de værdistigninger, som metroen selv ville skabe i Ørestad. Ved at bygge Ørestad fik København ikke bare finansieret metroen, men også en ny bydel, der for alvor ville være med til at løfte København ud af krisen.

Ørestadsloven lagde planlægningen og anlæggelse af metroen og udviklingen af Ørestad i et dertil oprettet selskab; Ørestadsselskabet. Selskabet eksisterede fra 1993 til oktober 2007, hvor selskabet blev delt i to nye selskaber. Det ene, Metroselskabet, skal anlægge Metro Cityringen, mens det andet selskab blev lagt sammen med Københavns Havn til By & Havn. Selskabet skal varetage den fortsatte udvikling af Ørestad og arealer i Københavns Havn samt havnedriften samme sted.

Med beslutningerne om Øresundsbroen, metroen og Ørestad havde Folketinget i tæt samarbejde med Københavns Kommune truffet beslutninger af væsentlig betydning for Københavns fortsatte udvikling.

"Lov om Ørestaden" fra 1992 fik stor indflydelse på udviklingen af København fra 1990'erne og frem.

1993

ØRESTADSSKABET
DANNES

HELHEDS- PLANEN

8

1994

ARKITEKTKONKURRENCE OM
MASTERPLAN UDSKRIVES

Det var åbenlyst fra starten, at Københavns nye bydel og Københavns nye metro hang tæt sammen. Ørestadsselskabet, som blev oprettet i 1993, skulle således varetage både udbygningen af Ørestad og metroen. Selskabets første store opgave i Ørestad var at skabe en helhedsplan for bydelen, så arbejdet kunne gå i gang.

I 1994 blev der udskrevet en international arkitektkonkurrence, som skulle føre til Ørestads helhedsplan. Dommerkomiteen uddelte i første omgang fire førstepræmier og en række andre anerkendelser. Komiteen endte med at vælge forslaget fra en ung finsk tegnestue, som senere sammen med danske KHR blev til dansk/finske ARKKI.

En stor del af begrundelsen for valget af den finske masterplan var forslaget om at samle bebyggelserne i fire kvarterer, hvor der kan bygges forholdsvist højt og tæt. Derved kunne man række naturen ind mellem bygningerne og give plads til grønne områder. Helhedsplanen gav dermed Ørestad sin grønne profil, bygget op omkring vand og natur. En god infrastruktur, en høj arkitektonisk kvalitet og adgang til naturen skulle gøre det attraktivt for de kommende beboere og virksomheder at placere sig i Ørestad.

ARKKI satsede på at skabe en tæt og moderne by, der trods tætheden integrerede den omkringliggende natur i byen. Hertil kom de smukke nord-sydgående kanaler, der ville skabe et rekreativt forløb gennem den nye bydel. Kanalerne bidrager også til en bæredygtig bydel ved at fungere som regnvandsopsamlere.

Vandet var et vigtigt element i ARKKIs masterplan for Ørestad.

Ørestads form er funktionel. Den aflange form gør, at man aldrig er langt fra metroen eller en af de to boulevarder i bydelen.

1995

ARKITEKTKONKURRENCE
AFGØRES MED FIRE
FØRSTEPRÆMIER

ARKKI VÆLGES SOM
ENDELIG RÅDGIVER PÅ
ØRESTADS MASTERPLAN

BESØG DEN STORE
MODEL OVER ØRESTAD.
SE HVOR OG HVORDAN
PÅ SIDE 43.

ØRESTAD NORD

Kvarteret er i dag næsten udbygget og domineres især af DR Byen og af de to store uddannelsesinstitutioner Københavns Universitets Sønder Campus og IT-Universitetet. De mange studerende i området giver sammen med beboere og de ansatte et varieret byliv.

ØRESTAD CITY

Ørestad City strækker sig fra Vejlands Allé i nord til motorvejen i syd. Skønt bydelen endnu ikke er færdigudbygget, er den allerede i dag et aktivt kvarter med mange internationale virksomheder, boliger, indkøbs- og oplevelsescentret Field's og forskellige mindre butikker – deriblandt en enkelt velbesøgt café. Byparken er et af de naturlige mødesteder i kvarteret, især om sommeren, hvor der ofte afholdes events eller koncerter. I hverdagene er parken også meget populær, hvor den deles ligeligt mellem gymnasieelever, børnefamilier, fodboldspillere og hundeluftere.

1997

BYGGERIET
AF METROEN
BEGYNDER

GRUNDSALGET BEGYNDER

1998

BYGGERIET AF FERRINGS
IKONISKE DOMICIL VED
MOTORVEJEN BEGYNDER

AMAGER FÆLLED KVARTER

Området mellem Vejlands Alle og Grønjordssøen bliver det sidste af Ørestads kvarterer, der færdigudvikles. Øst for metroen er der indtil nu bygget boligbyggeriet Solstriben og Amager Hospitals psykiatriske afdeling.

ØRESTAD SYD

Udbygningen af Ørestad Syd begyndte for få år siden. Området ligger tæt op af Kalvebod Fælled og får en overvægt af boliger, institutioner og butikker. Ud mod Fælleden og tættest mod Amager Vest Metrostation står de første bygninger allerede klar og flere er på vej. I 8TALLET, som i sig selv er blevet en stor attraktion, ligger bydelens første cafe med udsigt ud over Fælleden. Her ligger også det meget populære, midlertidige aktivitetsområde PLUG N PLAY.

1999

ØRESTAD NORD GRUPPEN
OPRETTES OG GRUNDLÆG-
GES PÅ INITIATIV AF DR,
KØBENHAVNS UNIVERSITET
OG IT-UNIVERSITETET

2000

ØRESTAD STATION ÅBNER
FOR ØRESUNDSTOG

INFRA- STRUKTUREN

14

2001

FØRSTE BYGNING ÅBNER:
PSYKIATRISK CENTER
AMAGER

Det er som at tale om hønen og ægget, når man taler om Ørestad og Ørestads infrastruktur. For intet var blevet til noget uden det andet, og begge dele var forudsætninger for hinanden.

De første etaper af Københavns metro skulle finansieres ved salg af grundene i Ørestad og ved optagelse af lån.

Da metroen til Vestamager åbnede i 2002, kørte den langs et amagerkansk villakvarter med Fælleden på den anden side. For nogen lignede det måske i starten et resultat af dårlig byplanlægning, fordi der endnu manglede de mange bygninger, der i dag udgør Ørestad. I dag er byen imidlertid vokset op omkring banen, og Ørestad Station var i 2008 Danmarks femtestørste station målt på passagerer.

Placeringen af Ørestad ved motorvejen og den nyåbnede Øresundsforbindelse gav fra starten Ørestad en fantastisk infrastruktur. Bydelen lå ikke bare tættere på Rådhuspladsen end fx Østerbro, den lå perfekt mellem Lufthavnen og City, og med usædvanlig let adgang til Sverige; Nabolandet, der netop for alvor var blevet åbnet for Danmark via den nye bro.

Fra starten var Ørestad tænkt som en miljøbevidst bydel. Metroen skulle være byens trafikale livsnerve og skulle sammen med gode og hurtige cykelruter minimere privatbilismen i byen. For at hjælpe den offentlige transport og minimere miljøbelastningen vedtog Københavns Kommune en lav parkeringsnorm i Ørestad. Ørestadsselskabet omsatte normen i en parkeringsstrategi, som i praksis betyder, at bydelens erhverv og bydelens beboere skal deles om pladserne. Beboerne bruger pladserne om aftenen og natten, således at de, der kommer til bydelen for at arbejde, kan bruge p-pladserne i dagtimerne. P-pladserne placeres primært i p-huse, hvilket bl.a. betyder, at Ørestads byrum ikke er domineret af parkerede biler.

Metroen, Øresundstogene og E20 mødes lige i Ørestads hjerte.

Udover de vanlige cykelstier har cyklisterne deres egen, afskærmede rute fra nord til syd langs Ørestad.

Da metroen åbnede i 2002, stod der kun få bygninger i Ørestad.

2002

METROEN ÅBNER

2001

ØRESTAD CITY

2010

ØRESTAD CITY

2004

BYPARKEN

2010

BYPARKEN

2002

ARNE JACOBSENS ALLÉ

2010

ARNE JACOBSENS ALLÉ

BYENS BYGNINGER

20

2004

FIELD'S
ÅBNER

INDBYGGERE

CA. 100

I idekonkurrencen for Ørestad fra 1994 hed det, at "Det er tanken at give stor kunstnerisk frihed til den arkitektoniske udformning, således at bydelen kommer til at rumme de nyeste tanker og ideer inden for kunst og arkitektur i den årrække, hvor Ørestaden udbygges".

Gennem alle årene har både danske og internationale arkitekter taget tanken bogstaveligt og skabt bygninger, der både i form og funktion afspejler toppen af nutidens arkitektoniske standarder. Mange bygninger er præmierede, og enkelte er allerede at betragte som nyklassikere. Blandt de mere arkitektonisk interessante bygninger hører bl.a. IT-Universitetet, Bikuben Kollegiet, Sejlluset, Metropolen og 8TALLET.

"DET ER TANKEN AT GIVE STOR KUNSTNERISK FRIHED TIL DEN ARKITEKTONISKE UDFORMNING, SÅLEDES AT BYDELEN KOMMER TIL AT RUMME DE NYESTE TANKER OG IDEER INDEN FOR KUNST OG ARKITEKTUR I DEN ÅRRÆKKE, HVOR ØRESTADEN UDBYGGES".

Idekonkurrence for Ørestad, 1994.

DR BYEN MED KONCERTHUSET

Danmarks Radio samlede i 2005-2006 alle sine aktiviteter i hovedstadsområdet på en fælles adresse i Ørestad Nord, DR Byen. DR Byen er et af verdens største mediehuse, og de fysiske rammer er designet ud fra skyhøje ambitioner både med hensyn til arkitektur, kvalitet, funktionelt indhold og tekniske landvindinger. DR Byen er tegnet af Vilhelm Lauritzen arkitekter.

I DR Byen ligger også Koncerthuset, som er tegnet af den verdensberømte franske arkitekt Jean Nouvel. Koncerthusets største koncertsal er formet som et amfiteater med plads til 1800 tilskuere. Det "svæver" som en meteor i 45 meters højde omgivet af en blå kasse.

VM BJERGET

Fra tiende etage i VM Bjergets nordvestlige hjørne til stueetagen i det sydøstlige hjørne ligger 80 boliger med store tagterrasser, der breder sig over bygningens skråtstillede fundament. Men huset er også et gigantisk p-hus med plads til 480 biler. Parkeringshuset ligger i bjergets indre med usædvanlige, højloftede og katedral lignende rum i alle regnbuens farver. Byggeriet er tegnet af BIG og er i 2009 kåret til verdens bedste boligbyggeri.

TIETGENKOLLEGIET

Tietgenkollegiet er blevet kaldt sit årtis smukkeste bygning – og er tiltænkt helt almindelige studerende. Det ekstraordinære bygningsværk er tegnet af Lundgaard & Tranberg Arkitekter og er med sin ringform et anderledes element i Ørestad Nords arkitektur, der ellers er præget af nord-syd-orienterede længebygninger.

Facaden er beklædt med tombak, en kobberlegering med zink, der ikke irrer så nemt som kobber, men farven på metallet ændrer sig med tiden. Byggeriet er hædret af blandt andet Foreningen til Hovedstadens Forskønnelse og har modtaget den prestigefyldte RIBA European Award.

ØRESTAD GYMNASIUM

Fleksibilitet og åbenhed er nøgleordene for den nye gymnasiebygning, der ikke er bygget op omkring traditionelle klasselokaler og opholdsrum og den traditionelle opdeling mellem elever og lærere. Gymnasiet er delt op i fire zoner på hver af de fire etager, som er bundet sammen af en bred, spiralformet trappe, der er bygningens hovedakse. Gymnasiet består primært af åbne rum, enkelte traditionelle klasselokaler og i øvrigt faglige zoner, nicher til kreativitet og fordybelse samt områder til socialt samvær. Gymnasiet er tegnet af 3XN og åbnet i 2007.

FERRING

Ferring Pharmaceuticals flyttede i 2002 ind i det 80 meter høje, sorte domiciltårn, som siden har været Ørestads Citys vartegn på toppen af Kay Fiskers Plads. Henning Larsen Architects udformede tårnet, som i 2010 blev udvidet med den lavere søsterbygning Neroport, hvor blandt andet Skandia har deres kontorer.

VIDEN OG UDDANNELSE

26

2006

FØRSTE GRUNDSALG I
ØRESTAD SYD

INDBYGGERE
1739

Ørestad har fra starten været præget af videntunge virksomheder og institutioner. Allerede fra starten lå KUA, nu Københavns Universitets Søndre Campus, i det nordligste område af det kommende Ørestad. KUA blev udbygget til dobbelt størrelse i 2002 som et af de første byggerier i Ørestad og har i dag Danmarks største udbud af videregående uddannelser inden for sprog og kultur.

Nu er processen med den anden udbygning i gang. Store dele af det gamle KUA rives ned, og i løbet af 2011-2013 samles datologi, teologi- og jura sammen med humaniora i Ørestad Nord. Der er ca. 17.000 studerende og ca. 800 ansatte på området – et tal der vokser anseeligt, når udbygningen er færdig.

Ørestads andet universitet, IT-Universitetet, kom til i 2004 og gjorde for alvor Ørestad Nord til et af Københavns mest forskningstunge byområder. Universitetet har 1.500 studerende og lige over 400 ansatte.

I 2006 fik de studerende også mulighed for at bo tæt på deres studieplads, da de præmierede Tietgenkollegiet og Bikuben Kollegiet stod klar i Ørestad Nord. De mange studerende fylder godt i bybilledet i Ørestad Nord, hvor de ofte bruger de rekreative arealer ved kanalerne og i parken.

Ørestad har også studiemuligheder på niveauerne inden universiteterne. I 2007 åbnede Ørestad Gymnasium, som gennem alle år har været det mest søgte i Danmark. Siden sommeren 2005 har Ørestad haft sin egen friskole, og først i 2012 åbner Ørestads første folkeskole umiddelbart ved siden af gymnasiet. Skolen skal være spydspidsprojekt for bæredygtighed, nye læringsredskaber og have fokus på madkultur. Samtidigt med skolen åbner et folkebibliotek.

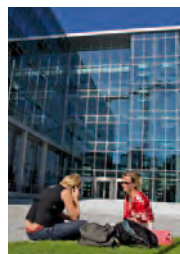
Bikuben Kollegiet er et af de to kollegier, der ligger lige ved Københavns Universitets Søndre Campus og IT-Universitetet.

IT-Universitetet, som er Ørestads andet universitet, er kendt for sit flotte atrium.

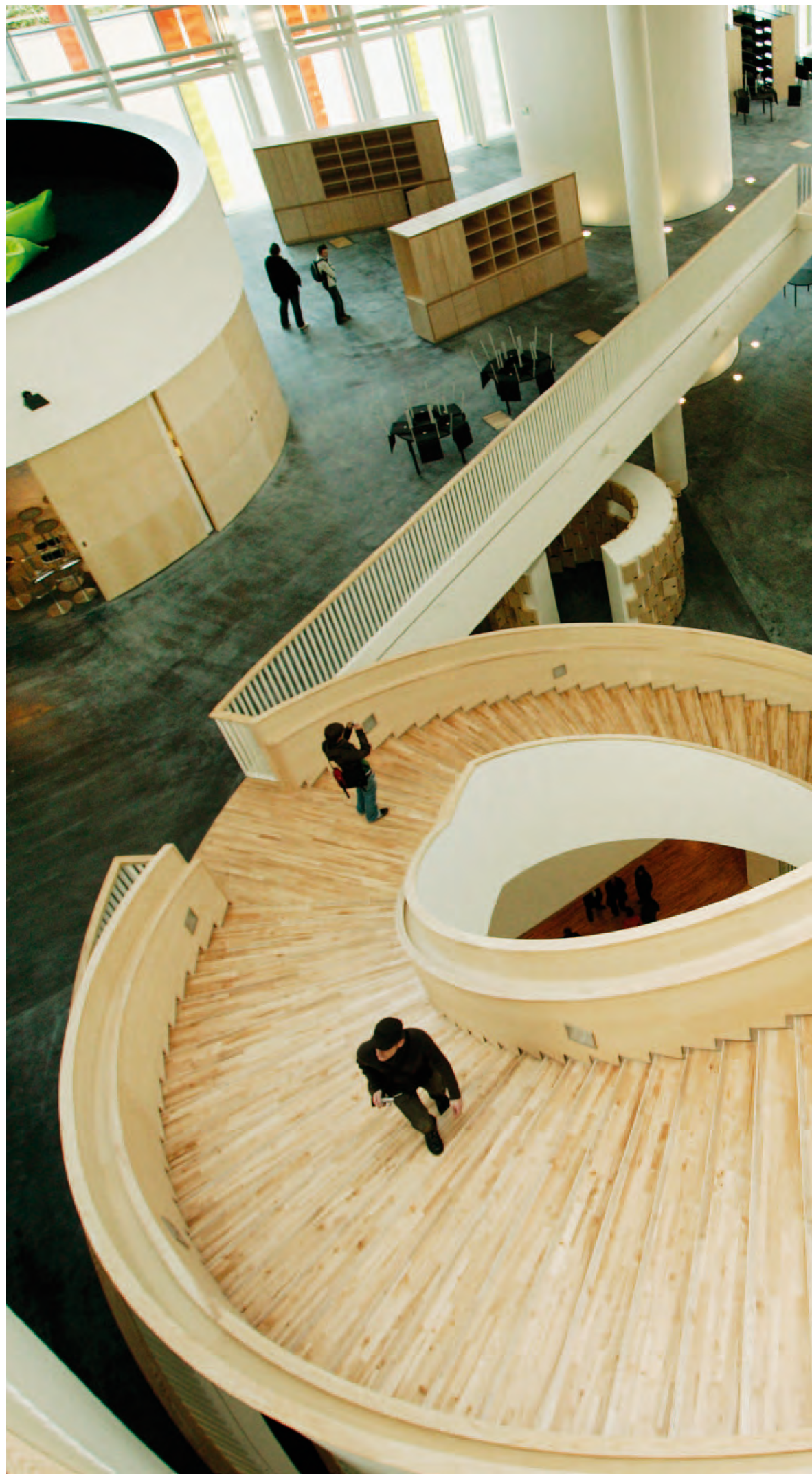
Københavns Universitets Søndre Campus i Ørestad lå på grunden lang tid før ideen om Ørestad opstod. Nu udvides det kraftigt.

Der er især i Ørestad Nord, at man mærker hvor mange, der studerer i bydelen.

2500 AF DR'S
MEDARBEJDERE
FLYTTER IND I DR BYEN

TRE NYE BOLIGBYGGERIER
FOR UNGE STUDERENDE
BLEV TAGET I BRUG;
BIKUBEN KOLLEGIET,
TIETGENKOLLEGIET OG
SIGNALHUSET

ARBEJDSLIV

30

2007

ØRESTADS FØRSTE
PARKERINGSANLÆG
INDVIES VED ØRESTAD
GYMNASIUM

INDBYGGERE
3377

I dag arbejder der godt 12.000 i Ørestad. Når Ørestad er færdigudbygget, vil tallet være steget til omkring 80.000. De mange mennesker, der hver dag tager til Ørestad, bidrager til at skabe liv i bydelen på alle tider af dagen.

Ørestads virksomheder er mangfoldige, men er især beskæftiget inden for videntunge fag som IT, medico og rådgivning. Der findes mange internationale og internationalt orienterede virksomheder, der drager nytte af Ørestads optimale placering i Øresundsregionen; tæt på Sverige, jernbanen, motorvejen, luft-havnen og centrum.

Det var især tre virksomheder, som startede den positive erhvervsudvikling i Ørestad:

- Ferring flyttede i 2002 sine aktiviteter fra Malmø, Valby og Kiel til Ørestad. Det slanke sorte tårn, som er synligt fra motorvejen, er en af Ørestads ældste bygninger.
- Den norske pensionskasse KLP investerede massivt i Ørestad, hvilket i 2003 førte til opførelsen af KLP-huset med 33.000 etagemeter til kontorer. KLP var den første større institutionelle investor, som troede på Ørestad, og de var på den måde med til at vise vejen for andre investorer. Ved siden af det oprindelige KLP-hus har pensionskassen siden opført et lidt mindre kontorhus, og de har ligeledes en uudnyttet bygget.
- Skandinaviens største indkøbscenter Field's åbnede i 2004. Centeret tiltrækker ikke kun kunder, men også medarbejdere fra hele Øresundsregionen. Field's' omkring 3.000 medarbejdere kommer fra hele Øresundsregionen.

Ørestad har mange andre både store og små virksomheder. Blandt de mest kendte er både offentlige institutioner og private virksomheder:

- Københavns Energi, som forsyner København med bygas, vand, varme og afløb.
- Metroselskabet og Metro Service, som henholdsvis udvikler og driver metroen.
- Ingeniør- og rådgivningsvirksomheden Rambøll, som i 2010 samlede sine danske aktiviteter i et helt nybygget domicil i Ørestad. I alt 1.600 mennesker arbejder i hovedkvarteret, hvis atrium er delvist åbent for offentligheden.
- DI, som er flyttet til Ørestad, mens deres hovedsæde på Rådhuspladsen renoveres.
- Tre større hoteller. Ørestad rummer både hotellerne Crown Plaza, Hotel Cabinn Metro og Bella Sky Comwell, som er Nordens største hotel.
- En række internationale virksomheder, som har placeret afdelinger i Ørestad, deriblandt Novo Nordisk Scandinavia, Skandia, Accenture, Niras, Atkins og Dell.

Omkring 80.000 mennesker vil arbejde i Ørestad, når bydelen er helt udbygget.

Af de ca. 12.000 der arbejder i Ørestad i dag, arbejder de fleste i Ørestad City.

Field's åbnede i 2004 og er stadig en af Ørestads største arbejdspladser.

ØRESTAD
GYMNASIUM
ÅBNER

ØRESTADSSKABET
OPSPLITTES OG UDVIKLINGS-
SELSKABET BY & HAVN
DANNES EFTER FUSION MED
KØBENHAVNS HAVN

BYLIV OG HVERDAGSLIV

A photograph of a person in mid-air, performing a backflip over a wooden ledge. The person is wearing a dark t-shirt and light-colored pants. The background is a bright blue sky with scattered white clouds. The wooden ledge is on the left side of the frame, and a metal railing is visible below it.

34

2008

INDBYGGERE

5410

BYPARKEN
INDVIES

I dag er der lige over 6.800 beboere i Ørestad, der kan nyde godt af et levende foreningsliv, store parker og lidt efter lidt også caféer og butikker i gadeplan. Ørestads byliv er nået langt, siden området var en bar mark, men der er endnu et stykke vej, inden Ørestads byliv kan stå helt på egne ben.

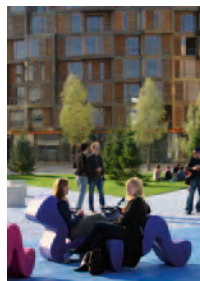
At gå fra ingenting til et godt stykke på vejen har krævet en fokuseret indsats for at hjælpe bylivet på vej. I mangel på konkrete bygninger arbejdede Ørestadsselskabet i starten med at skabe en "mental infrastruktur" hos københavnernes. Man skulle som borger vide, hvor Ørestad lå, så man så tidligt som muligt kunne få et billede af den kommende bydel.

Events og midlertidige bylivsprojekter i bydelen skulle være med til at skabe den ønskede bevidsthed om bydelen. Ideen om de midlertidige aktiviteter skulle vise sig at blive central i Ørestads bylivshistorie, og noget andre byudviklingsprojekter senere har ladet sig inspirere af. Ubebyggede byggegrunde blev midlertidigt inddraget, og dermed skabte man nogle af de kultur- og sportsfaciliteter, det ellers ville tage år at få etableret.

Blandt projekterne var området BKO (BevægelsesKlare Områder), som blev anlagt i 2003 på Grønjordsvej tæt ved DR Byen Metrostation. Her stod bl.a. en udendørs trænings- og fitnesspavillon, basket-, fodbold- og petanquebaner og pileflet-område. Da grunden i 2006 skulle bruges til byggeformål, flyttede aktiviteterne som planlagt til Grønningen, som i mellemtiden var begyndt at tage form som park.

Ørestads kanaler er ikke kun smukke at se på. De bliver også brugt til små kajakture og til skøjtetur, når isen kan bære.

Midlertidighed har været et godt værktøj til at udvikle Ørestads byliv. Her er det Mikado Plads, der fandtes i sin midlertidige udformning mellem 2006-2008.

Kay Fiskers Plads ved Ørestad Station har traditionelt lagt plads til Ørestads julebelysning.

Cafeerne er kommet til Ørestad. Her er det Foodshop no. 55 i Ørestad City.

Ørestads første dagligvarebutik i gadeplan blev DøgnNetto i 2008. Siden er flere kommet til.

I perioden 2005-2008 var en tom byggegrund i Ørestad Syd ligeledes vært for en BMX-bane. Banen løftede et stort behov for en BMX-bane i København og trak mange mennesker til Ørestad. Banen ligger nu permanent lige uden for Ørestad.

Byparken i Ørestad City var fra starten kun anlagt med træer og stier. I 2005 inviterede Ørestadsselskabet og bygherrerne i Ørestad City til en stor borgerinddragelsesproces, der tre år senere var blevet til en færdig bypark fyldt med små tema-øer, stole og yderligere beplantning. Siden har Byparken været vært for utallige arrangementer, lige fra store cirkusforestillinger til private familiefødselsdage.

I tre dage i september fylder Ørestad Kulturdage, ØX, hvert år Ørestad med spændende arrangementer afholdt af lokale borgere og virksomheder. Det startede oprindeligt med en dansefestival, som Ørestadsselskabet afholdt i 2006, men er fortsat som en bredere kulturfestival siden.

Den brede forankring af borgere og virksomheder i Ørestad Kulturdage førte i 2010 til, at foreningen skiftede navn og fokus. Fra kun at lave festival vil foreningen fremover, under navnet Ørestad Kultur, støtte arrangementer og enkelte større events hele året med know-how og i begrænset omfang penge.

Ti minutter fra centrum, men alligevel kun fem minutter fra uendelig natur. Det er hverdagen for Ørestads beboere.

2009

FØRSTE INDFLYTNING I ØRESTAD SYD

INDBYGGERE
5610

METROEN BEGYNDER AT KØRE DØGNET RUNDT

Fra 2005 og tre år frem havde bmx-entusiaster deres egen, midlertidige bane i Ørestad. Banen er siden genopstået lige uden for Ørestad.

På linje med Ørestad Kultur spiller Grundejerforeningssekretariatet en stor rolle for bylivet i Ørestad. Grundejerforeningerne for Nord, City og Amager Fælled gik i 2008 sammen med Vandlauget i Ørestad om at oprette et fælles sekretariat, som ud over at betjene foreningernes bestyrelser, bl.a. skal etablere en fælles indgang for henvendelser fra beboere, virksomheder m.fl., samt arbejde for at skabe aktiviteter på tværs af Ørestads bydele. Det resulterede fx i 2010 i den nye hjemmeside ørestad.net, som er en samlet informationskanal med indhold af og for Ørestads beboere.

Med etableringen af Ørestad Kultur og det fælles grundejerforeningssekretariat bevægede bylivet sig samtidig mod en ny fase. De stadig flere beboere og de udbyggede faciliteter i Ørestad gjorde det med tiden nemmere at sætte gang i foreninger, arrangementer og events.

Ørestad fik i 2008 de første butikker i gadeplan. Beboerne havde i lang tid haft mulighed for at handle i Field's, men nu fik de også muligheden for at handle i en DøgnNetto i Parkhusene lige syd for Byparken. Samtidigt åbnede mindre butikker i samme nærområde. Den første café i Ørestad blev caféen og delien Food-shop no. 55, som åbnede i starten af 2010.

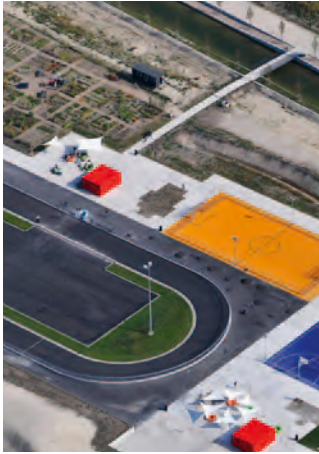
Efter flere år med midlertidige byrum fik Ørestad Nord i 2009 sit første store permanente byrum; parken Grønningen. Den er inddelt i tre zoner: en urban-, en park- og en naturzone, der fungerer som frirum for de mange studerende og beboere i bydelen. Grønningen har mange forskellige små anlæg til sport, som er meget populære.

For beboerne i Ørestad City er Byparken det naturlige samlingspunkt.

I 2006 afholdt Ørestadsselskabet en dansefestival, der siden blev til Ørestad Kulturdage.

PLUG N PLAY er Ørestad Syds meget populære sportsområde.

I Ørestad Syd, hvor byudviklingen kun lige er begyndt, åbnede i 2009 den urbane sportspark PLUG N PLAY, ligeledes på en ledig byggegrund. På PLUG N PLAY kan man fx dyrke parkour, speedskating, dirt jump, beach volley, 5-mands eller almindelig fodbold, basketball og street basket - eller få en økologisk nyttehave i de urbane haver. PLUG N PLAY har fra starten været utrolig populær og bruges både fast af lokale klubber og skoler, men også af privatpersoner, der nyder de nye sportsmuligheder i Ørestad.

Det er meningen, at de mest populære aktiviteter fra PLUG N PLAY skal flytte, når der skal bygges på arealet, men By & Havn har garanteret, at anlægget mindst kan blive stående til 2014.

Der satses fortsat på midlertidighed i Ørestad. Nu arbejdes der aktivt med begrebet 1:1 midlertidig arkitektur, der opfører midlertidig arkitektur i gadeplan, for at teste konkrete løsninger inden de eventuelt gøres permanente.

I løbet af 2010 fik beboerne i Ørestad City også lommeparker mellem V-huset og Parkhuset og en park syd for Bella Hus. Lommeparkerne er lidt mere overskuelige og rolige end Ørestads store bypark og er allerede nu meget populære.

I 2011 blev det besluttet, at Københavns kommende arena skal ligge i Ørestad Syd. Målet er, at arenaen står færdig i 2015. Når den er færdig, kan den rumme alt fra internationale sportsbegivenheder til store koncerter.

Arenaen kommer til til at ligge i et nyt kvarter, som tegnes efter en ny helhedsplan, der er tegnet som en del af Ørestads samlede helhedsplan. I samme kvarter planlægger Københavns Kommune en ny skøjtehal og folkeskole.

Byparken blev i 2007 indrettet med oplevelsesøer og sportsaktiviteter.

2010

CAFEER I BÅDE ØRESTAD NORD, ØRESTAD CITY OG ØRESTAD SYD ÅBNER

8TALLET STÅR FÆRDIGT, OG DE FØRSTE BEBOERE FLYTTER IND

INDBYGGERE
6142

2011

INDBYGGERE

6839

BYENS NÆSTE LAG

Gå en tur gennem Ørestad. Her er studerende i snak, travle forretningsfolk på vej til møder og familier med indkøb og børn på armen. Her er lyse og tidssvarende boliger, moderne kontorer og studiepladser til tusindvis af mennesker. Det er svært at forestille sig, at området for ti år siden var en mark.

En helt ny københavnsk bydel bliver naturligvis bedømt og sammenlignet med andre københavnske bydele, som har en længere historie, flere traditioner og i det hele taget er mere "vokset til", end Ørestad er det. Mange kan se Ørestads kvaliteter, mens andre ser på Ørestad udefra og vurderer, at der mangler byliv, at husene er for høje, og at der er for langt mellem dem. Men byer tager tid. Mellemrummet mellem husene vil langsomt vokse til og skabe det byliv og den intimitet, som nogle savner nu. I takt med at flere og flere lag bliver lagt på byen, vil dens variationer vokse tilsvarende.

At bedømme Ørestad som en færdig bydel på nuværende tidspunkt giver ingen mening. For selv når den sidste grund i Ørestad er solgt og bebygget, vil bydelen kontinuerligt ændre sig. Den vil til alle tider være præget af de mennesker, der bor og arbejder i bydelen.

Ørestad er kommet godt fra start. Undersøgelser viser, at de daglige brugere og beboere er rigtig glade for de lyse og moderne lejligheder, store vidder og grønne omgivelser, og at de samtidig sætter pris på kun at være få minutters metrokørsel fra Kongens Nytorv.

Ørestad har givet mulighed for, at internationalt orienterede virksomheder har kunnet etablere sig i smørklatten mellem Københavns Lufthavn og "det gamle" København – nær Øresundstog, metrostation og motorvej. København er en vækstmotor for hele landets samfunds- og erhvervsøkonomiske udvikling, og Ørestad er her et stærkt kort i konkurrencen med andre større byområder.

Gennem de sidste årtier er København vokset og har transformeret sig til en by, man taler om i udlandet. Udviklingen skyldes mange faktorer, men det vigtigste har været viljen til at gribe chancen. Ørestad er et resultat af viljen til at gøre København til et bedre sted for beboere, virksomheder og gæster.

OPLEV ØRESTAD

Du kan få meget at vide om Københavns nye bydel ved at læse om Ørestad. Men ingenting slår de oplevelser, du kan få ved at træde ud i byen. By & Havn udgiver en lang række små guider, der gør det sjovere at opleve og undersøge Ørestad på egen hånd.

De fleste af guiderne kan hentes elektronisk. Enkelte tryksager kan også bestilles på forhånd via orestad.dk.

Tag familie, venner, kollegaer og en Ørestadsguide i hånden og gå ud og oplev Ørestad og den omkringliggende natur.

KUNSTGUIDE

Overalt i Ørestad popper kunsten frem i byrummet. I foyerer, i parker og på gaden står større og mindre skulpturer, der fortæller deres egen historie om den nye bydel. Download guiden på:

orestad.dk/kunst

KORT OVER ØRESTAD

Den perfekte guide, hvis du skal opleve Ørestad på egen hånd. Indeholder ikke bare et stort kort, men også tips og baggrundsinformation om bydelen. Bestil på:

orestad.dk/orestadskort

NATURGUIDE

Kom helt tæt på naturen med Ørestads naturguide. Her er forslag til oplevelser året rundt og en miniguide til områdets dyr og planter. Download guiden på:

orestad.dk/natur

ØRESTAD I LYD

Mød en række personer, som alle har et særligt forhold til Ørestad. De 3-5 minutter lange interviews foregår alle på netop det sted i Ørestad, som er centralt for personen.

orestad.dk/podcasts

ØRESTAD I 1:1000

Få det store overblik på den syv meter lange model over Ørestad. Modellen står i foyeren på Hotel Cabinn Metro på Arne Jacobsens Alle 2. Der er gratis adgang, og der er døgnåbent.

ØRESTAD I DIN MAILBOKS

Få nyheder om alt fra arrangementer, nye bygninger og baggrundsundersøgelser direkte i mailboksen. Tilmeld dig på:

orestad.dk/nyhedsbrev

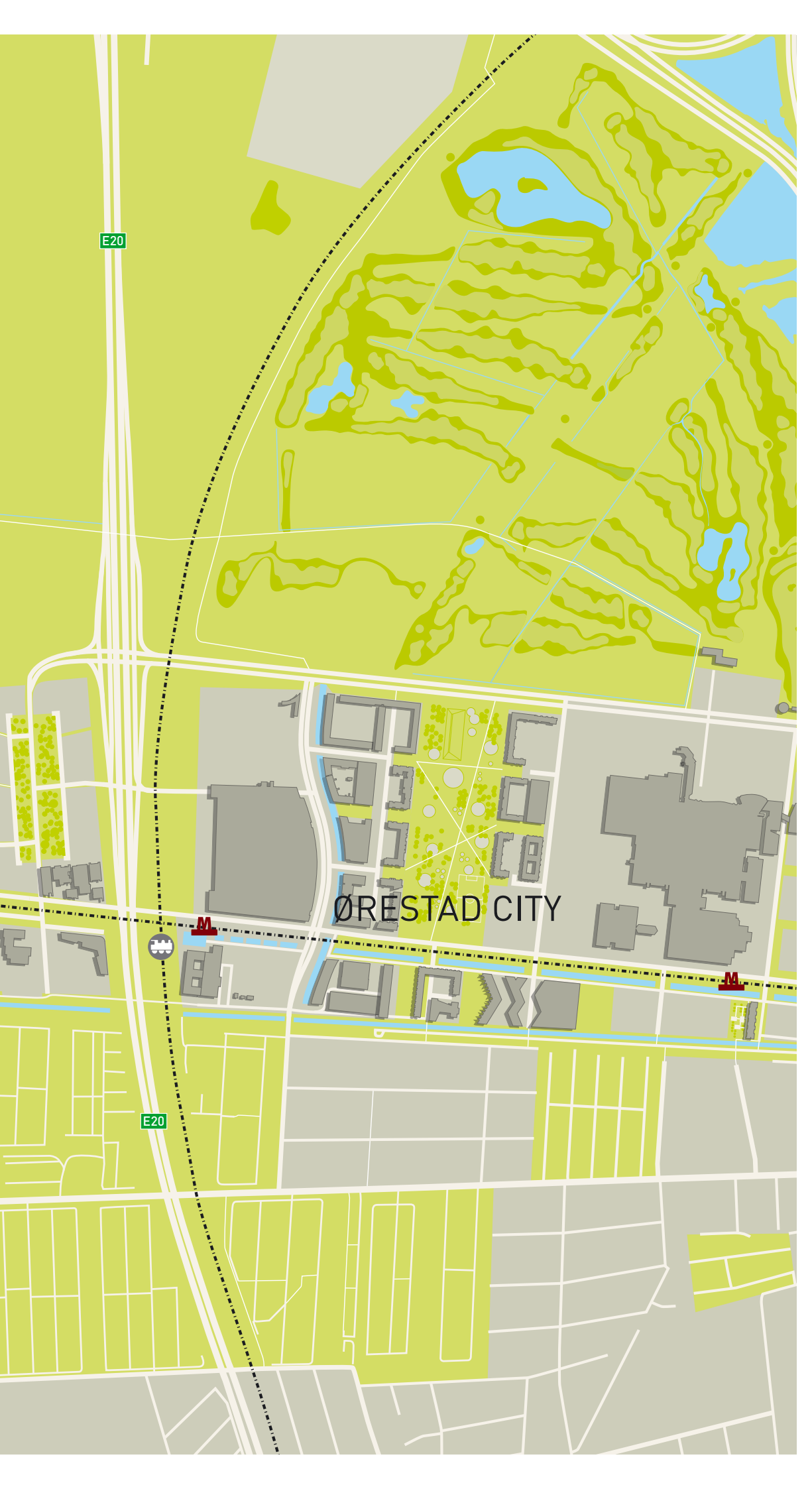
STATUS PÅ BYGGERIER

Hvem bygger hvad, og er der planer for en specifik grund i Ørestad? Dette lille notat giver oversigten. Hent den på:

orestad.dk/status

ØRESTAD SYD

A stylized map of the Amager Fælled Kvarter. The map features a large green area representing the fælled, with white lines indicating paths and boundaries. A blue line, likely a railway, runs horizontally across the middle. To the right, there are several blue ponds of varying sizes. In the bottom left, a grey area represents a residential or commercial district with building footprints. A red 'M' icon marks a specific location on the railway line. The text 'AMAGER FÆLLED KVARTER' is centered in the lower half of the map.

AMAGER FÆLLED KVARTER

FOTOS

Scanpix

4

Lene Skyttø

5, 9, 15, 21, 24, 25, 27, 31, 35

Ty Stange/8TALLET

5, 36, 37

Peter Sørensen

8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19,
20, 28, 29, 31, 32, 33, 38, 41, 42

Kontraframe

12, 13, 22, 23, 24, 31

Ole Ziegler

15, 34, 35, 39, 40

Thomas Ibsen

16, 18, 19, 21, 30

By & Havn

25

Mikal Schlosser

25, 27

René Strandbygaard

27, 39

Dragør Luftfoto

40

Godt begyndt – Et tilbageblik
over Ørestads udvikling.
Publikationen er udarbejdet af
Udviklingsselskabet By & Havn.

By & Havn
Nordre Toldbod 7
DK - 1013 København K
Telefon: 3376 9800
E-mail: info@bygghavn.dk

Grafisk design: LOOP Associates
www.loopassociates.com
Tryk: KLS Grafisk Hus A/S
2. version, 1. oplag
København, december 2011

BY&HAVN

